

Yıl

Yönetim ve Organizasyon Bölümü / Yönetim ve Organizasyon Bölümü / SAĞLIK KURUMLARI İŞLETMECİLİĞİ						
Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SK 112	BAĞIMLILIK VE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE	2,00	0,00	0,00	2,00	3,00
Ders Detayı						
Dersin Dili	: Türkçe					
Dersin Seviyesi	: Önlisans					
Dersin Tipi	: Zorunlu					
Ön Koşullar	: Yok					
Dersin Amacı	: Bu dersin amacı öğrencilere bireye, ailesine, yakın çevresine, topluma bedensel, ruhsal, sosyal, ekonomik ve daha birçok yönden büyük zararlar veren bağımlılıklar hakkında bilgiler verip farkındalık geliştirmelerini sağlamaktır.					
Dersin İçeriği	: Bu dersin içeriği bağımlılıkla ilgili temel kavramlar, bağımlılığın beyindeki nörolojik etkileri, maddesel bağımlılık türleri; tütün ve türevlerine bağımlılık, alkol bağımlılığı, uyuşturucu maddelere bağımlılık, ilaç bağımlılığı, maddesel bağımlılıklarda tedavi yaklaşımları, davranışsal bağımlılıklar; teknoloji bağımlılıkları, alışveriş bağımlılığı, kumar bağımlılığı, ilişki bağımlılığı, spor ve egzersiz bağımlılığı, yeme bağımlılığı, cinsel bağımlılıklardır.					
Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar	: Kitaplar Erkoç, B. (2022). Bağımlılıklar ve sosyal hizmet müdahaleleri. Ankara: Nobel Yayıncılık. Makaleler / Raporlar Bilici, M. (2018). Bağımlılıkta temel kavramlar ve nörobiyoloji. Medipol Sağlık Düşüncesi ve Tıp Kültürü Dergisi, 28, 56–59. https://www.medipol.edu.tr/sites/default/files/document/SD_28_56-59.sayfalar_Mustafa_Bilici.pdf Türkiye Yeşilay Cemiyeti. (2025). Makale ve içerikler. https://www.yesilay.org.tr/tr/makaleler Sağlık Bakanlığı. (t.y.). ALO 171 Sigara Bırakma Danışma Hattı. https://alo171.saglik.gov.tr Film ve Belgeseller Fleck, R. (Yönetmen). (2006). Half Nelson [Film]. ABD: ThinkFilm. Orłowski, J. (Yönetmen). (2020). The social dilemma [Belgesel]. ABD: Exposure Labs. TRT Avaz. (2018). Bağımlı hayatlar – 1. bölüm [Belgesel]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=0u3H5vDoRXc&list=PL4i8eZUVaPZm16MIJlqHh8tQNh1PWLao_&index=13 Video Kaynakları (YouTube / TEDx / Eğitim Platformları) AsapSCIENCE. (2013, Kasım 4). How an addicted brain works [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=ao8L-0nSYzg Centers for Disease Control and Prevention. (2017, Ağustos 9). Nicotine addiction and withdrawal [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=LwJhiBSQr48 Rubleski, T. (2019, Ocak 23). How gambling saved my life TEDx [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=2m1bl3Uzn3Q Psych2Go. (2017, Eylül 21). 8 signs you may be codependent [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=r9VexoTZnrw					
Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri	: Anlatım (Ders Sunumu) Temel kavramlar, teorik içerikler ve nörofizyolojik açıklamalar için. Soru–Cevap Öğrencilerin merak ettikleri konuları sormaları ve öğretim elemanının yönlendirmeleri. Beyin Fırtınası Öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarmak ve kavramları tartışmak için (ör. “Bağımlılık denilince akla gelenler”). Örnek Olay / Vaka Analizi Maddesel ve davranışsal bağımlılıklar için senaryolar üzerinden çözüm arama ve tartışma. Video / Belgesel / Film İzleme ve Analizi How an Addicted Brain Works (YouTube) Nicotine Addiction and Withdrawal (CDC, YouTube) Half Nelson filmi The Social Dilemma belgeseli How Gambling Saved My Life (TEDx) 8 Signs You May Be Codependent (Psych2Go) İzleme sonrası grup tartışmaları ve soru-cevap etkinlikleri. Konuk Konuşmacılar Akademisyenler (ör. Dr. Nilgün Türkileri Arman, Dr. Soner Mete) Nevşehir İl Sağlık Müdürlüğü, ALO 171 Nevşehir İl Emniyet Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Birimi YEDAM / AMATEM temsilcileri Grup Çalışması ve Grup Ödevleri Öğrencilerin küçük gruplar halinde tartışma yaparak çözüm üretmeleri, ödev hazırlamaları. Tartışma ve Rol Oynama Özellikle davranışsal bağımlılıklarda öğrencilerin farklı bakış açılarını deneyimlemesi için. Öğrenci Geri Bildirimi Ders sonunda öğrencilerin en çok ne öğrendiklerini, zorlandıkları konuları ve gelecek yıllar için önerilerini paylaşmaları.					
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar	: Gözlem Çalışmaları Öğrencilerden çevrelerinde bağımlılık (sigara, alkol, teknoloji vb.) ile ilgili günlük yaşam gözlemleri yapmaları ve sınıfta paylaşmaları. Kitap Okumaları Bağımlılıklar ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri temel kaynak olarak. Ek olarak bağımlılık üzerine vaka öyküleri, biyografiler, Yeşilay yayınları. Belgesel ve Film İzlemeleri The Social Dilemma (Netflix, teknoloji bağımlılığı) Tepetaklak Nelson (alkol bağımlılığı) Bağımlı Hayatlar (TRT Avaz, farklı bağımlılık türleri). Öğrencilerden izledikten sonra kısa değerlendirme raporu hazırlamaları istenir. Farkındalık Etkinlikleri Öğrencilerden “bağımlılıkla ilgili kısa afiş/slogan hazırlama” veya “kamu spotu analizi” çalışması yapmaları. Grup Çalışmaları Öğrencilerin küçük gruplar halinde bağımlılık türlerini inceleyip, önleyici stratejiler hazırlamaları. Toplumsal Katkı Öğrencilerin Yeşilay Kulübü, YEDAM ziyaretleri, ALO 171 tanıtımları gibi saha faaliyetlerine yönlendirilmesi.					
Dersi Veren Öğretim Elemanları	: Öğr. Gör. Veysel Şirvan Çetin					
Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları	: Dersi veren yardımcı öğretim elemanı bulunmamaktadır.					
Dersin Verilişi	: Yüz Yüze					
En Son Güncelleme Tarihi	: 9.02.2026 23:19:17					
Dosya İndirilme Tarihi	: 5.03.2026					

Ders Öğrenme Çıktıları
Bu dersi tamamladığında öğrenci :
1 Bağımlılıkla ilgili temel kavramları açıklayabilir.
2 Bağımlılıkları sınıflandırabilir.
3 Maddesel bağımlılık türlerini tanımlayabilir ve bu bağımlılıklara yönelik önleyici ve tedavi edici müdahaleleri açıklayabilir.
4 Davranışsal bağımlılık türlerini tanımlayabilir ve bu bağımlılıklara yönelik önleyici ve tedavi edici müdahaleleri açıklayabilir.

Ön / Yan Koşullar						
Ders Kodu	Ders Adı	Koşul	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi AKTS

Haftalık Konular ve Hazırlıklar						
	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Hazırlık Bilgileri	Öğretim Metodları	Dersin Öğrenme Çıktıları
1.Hafta	*Ders izlencesinin açıklanması, Bağımlılığın Tanımı, Temel kavramlar			*Kitap Adı: Bağımlılıkta temel kavramlar ve nörobiyoloji Sayfa Aralığı: 56-59 Beyin Fırtınası: Her öğrenci “bağımlılık” kavramı üzerine akıllarına gelen ilk kelimeler üzerine tartışma	*Anlatım, Soru Cevap	Ö.Ç.1 Ö.Ç.1 Ö.Ç.1 Ö.Ç.1 Ö.Ç.1

	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Hazırlık Bilgileri	Öğretim Metodları	Dersin Öğrenme Çıktıları
2.Hafta	*Bağımlılığın nörofizyolojisi			*Kitap Adı: Bağımlılıkta temel kavramlar ve nörobiyoloji Sayfa Aralığı: 56-59 Video İzleme: How an Addicted Brain Works (Youtube) Konuk Konuşmacı: Dr.Öğr.Üyesi Nilgün Türkileri Arman	*Anlatım, Soru Cevap Video İzleme ve Tartışma	Ö.Ç.1 Ö.Ç.1 Ö.Ç.1 Ö.Ç.1 Ö.Ç.1
3.Hafta	*Maddesel Bağımlılıklar; Tütün ve türevlerine bağımlılık			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 3-21 Video İzleme: Nicotine Addiction and Withdrawal(Youtube Centers for Disease Control and Prevention CDC) Dumansız Yerleşke Uygulamaları	*Nevşehir İl Sağlık Müdürlüğü: Hizmetler ve ALO 171 Sigara Bırakma Danışma Hattı Bilgilendirme Bilgilendirme Sigara/Nargile Kullanım konusunda Gözlemlerini Paylaşma Video İzleme ve Tartışma	Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3
4.Hafta	*Maddesel Bağımlılıklar; Alkol bağımlılığı			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 25-50 Fil İzleme:Tepetaklak Nelson (Half Nelson, 2006) Filmi	*Film İzleme ve Tartışma	Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3
5.Hafta	*Maddesel Bağımlılıklar; Uyuşturucu maddelere bağımlılık			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 55-68	*Konuk Konuşmacı: Nevşehir İl Emniyet Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Birimi Anlatım, Tartışma	Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3
6.Hafta	*Maddesel Bağımlılıklar; İlaç bağımlılığı			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 55-68 Reçetesiz İlaç Kullanım konusunda Gözlemlerini Paylaşma	*Konuk Konuşmacı: Dr.Öğr.Üyesi Soner Mete İlaç Bağımlılığı Grup Ödevi Anlatım, Soru Cevap	Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3
7.Hafta	*Maddesel bağımlılıklarda tedavi yöntemleri			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 349-404	*Davetli Konuşmacı: Nevşehir YEDAM , Amatem Polikliniği Temsilcisi Anlatım, Tartışma	Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3 Ö.Ç.3
8.Hafta	*Ara Sınav					
9.Hafta	*Davranışsal Bağımlılıklar; Teknoloji bağımlılığı			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 73-90 Belgesel: Social Dilemma (Sosyal İkilem)	*Belgesel İzleme ve Grup Ödevi Örnek Olay, Beyin fırtınası	Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4
10.Hafta	*Davranışsal Bağımlılıklar; Alışveriş bağımlılığı			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 93-100	*Davetli Konuşmacı: Öğr.Gör. Nurdan Demir Anlatım, Tartışma	Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4
11.Hafta	*Davranışsal Bağımlılıklar; Kumar bağımlılığı			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 177-191 Video İzleme: How Gambling Saved My Life Tony Rubleski TEDx	*Video İzleme ve Tartışma Vaka Tartışması Beyin fırtınası	Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4
12.Hafta	*Davranışsal Bağımlılıklar; İlişki bağımlılığı			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 195-220 Video İzleme: 8 Signs You May Be Codependent Vaka Örneği	*Video İzleme ve Grup Çalışması Vaka Tartışması, Soru Cevap	Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4
13.Hafta	*Davranışsal Bağımlılıklar; Spor ve Egzersiz bağımlılığı			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 247-270	*Anlatım, Tartışma	Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4
14.Hafta	*Davranışsal Bağımlılıklar; Yeme bağımlılığı			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 103-124	*Anlatım, Soru Cevap	Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4

	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Hazırlık Bilgileri	Öğretim Metodları	Dersin Öğrenme Çıktıları
15.Hafta	*Davranışsal Bağımlılıklar; Cinsel bağımlılık Dersin değerlendirilmesi			*Kitap Adı: Bağımlılıklar Ve Sosyal Hizmet Müdahaleleri Sayfa Aralığı: 275-292 Öğrenci Geri Bildirimi Bu derste en çok ne öğrendin? Hangi konular sana ilham verdi? Neleri zorlayıcı buldun? Gelecek yıl için hangi konulara daha fazla ağırlık verilsin? Öğretim Elemanı Değerlendirmesi	*Konuk Konuşmacı: Doç.Dr. Gülhan Küçük Öztürk Anlatım, örnek olay	Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4 Ö.Ç.4

Değerlendirme Sistemi %
1 Final : 60,000
2 Vize : 40,000

AKTS İş Yüğü			
Aktiviteler	Sayı	Süresi(Saat)	Toplam İş Yüğü
Vize	1	1,00	1,00
Kısa Sınav	1	1,00	1,00
Derse Katılım	14	2,00	28,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	10	1,00	10,00
Ara Sınav Hazırlık	7	1,00	7,00
Final Sınavı Hazırlık	14	2,00	28,00
Vaka Çalışması	2	1,00	2,00
Konuk Konuşmacı	0	1,00	0,00
Küçük Grup Çalışması	5	1,00	5,00
			Toplam : 82,00
			Toplam İş Yüğü / 30 (Saat) : 3
			AKTS : 3,00

Program Öğrenme Çıktısı İlişkisi																		
	P.Ç.1	P.Ç.2	P.Ç.3	P.Ç.4	P.Ç.5	P.Ç.6	P.Ç.7	P.Ç.8	P.Ç.9	P.Ç.10	P.Ç.11	P.Ç.12	P.Ç.13	P.Ç.14	P.Ç.15	P.Ç.16	P.Ç.17	P.Ç.18
Ö.Ç. 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	4	0	0
Ö.Ç. 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	4	0	0
Ö.Ç. 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	4	0	0
Ö.Ç. 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	4	0	0
Ortalama	0	0	0	0	0,75	0,75	0	0	0	3,75	0	0	3,75	0	0	5,00	0	0

Ders/Program Çıktıları İlişkisi																		
P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	
0	0	0	0	3	3	0	0	0	3	0	0	3	0	0	4	0	0	

Aşırı macılığa Dikkat ! : Raporlarınızda/ödevlerinizde/çalışmalarınızda akademik alıntılama kurallarına ve aşırı macılığa (intihal) lütfen dikkat ediniz. Aşırı macılılık etik olarak yanlış, akademik olarak suç sayılan bir davranıştır. Sınıf içi kopya çekme ile raporunda/ödevinde/çalışmasında aşırı macılılık yapma arasında herhangi bir fark yoktur. Her ikisi de disiplin cezası gerektirir. Lütfen başkasının fikirlerini, sözlerini, ifadelerini vb. kendinizinmiş gibi sunmayınız. İyi veya kötü, yaptığınız ödev/çalışma size ait olmalıdır. Sizden kusursuz bir çalışma beklenmemektedir. Akademik yazım kuralları konusunda bir sorunuz olursa dersin öğretim elemanı ile görüşebilirsiniz.

Engel Durumu/Uyarılama Talebi : Engel durumuna ilişkin herhangi bir uyarılama talebinde bulunmak isteyen öğrenciler, dersin öğretim elemanı ya da Nevşehir Engelli Öğrenci Birimi ile en kısa sürede iletişime geçmelidir.